

Sprawa C-190/24**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości****Data wpływu:**

7 marca 2024 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Conseil d'État (Francja)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

6 marca 2024 r.

Strona skarżąca:

Coyote System

Strona pozwana:

Ministre de l'Intérieur et des outre-mer

Premier ministre

Przedmiot i dane dotyczące sporu

- 1 Spółka Coyote System wniosła do Conseil d'État (rady stanu, Francja) skargę o nadużycie władzy, zmierzającą do stwierdzenia nieważności dekretu nr 2021–468 z dnia 19 kwietnia 2021 r. w sprawie wykonania art. L. 130–11 code de la route (kodeksu drogowego) (zwanego dalej „zaskarżonym dekretem”).
- 2 Artykuł L. 130–11 kodeksu drogowego wprowadzono na mocy loi d'orientation des mobilités z dnia 24 grudnia 2019 r. (ustawy o kierunkach rozwoju mobilności). Ustawa ta miała na celu zapobieganie, ze względów dotyczących porządku i bezpieczeństwa publicznego, uchylaniu się od kontroli drogowych dzięki korzystaniu z elektronicznych usług pomocy w kierowaniu pojazdami lub usług nawigacji geolokalizacyjnej, pozwalających przewidzieć kontrolę drogową i ewentualnie jej uniknąć.

Podniesione przepisy prawa Unii

- 3 Zgodnie z art. 1 ust. 1 i 2 dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego (zwanej dalej „dyrektywą 2000/31”):

„1. Niniejsza dyrektywa dąży do przyczynienia się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego przez zapewnienie swobodnego przepływu usług społeczeństwa informacyjnego między państwami członkowskimi.

2. Niniejsza dyrektywa zbliża, w zakresie potrzebnym do osiągnięcia celu określonego w ust. 1, niektóre przepisy krajowe w sprawie usług społeczeństwa informacyjnego odnoszące się do rynku wewnętrznego, siedzib usługodawców, informacji handlowych, umów zawieranych drogą elektroniczną, odpowiedzialności pośredników, kodeksów postępowania, pozasądowych dróg rozstrzygania sporów, dochodzenia praw przed sądem oraz współpracy między państwami członkowskimi.

- 4 Zgodnie z art. 2 lit. h) ppkt (i) dyrektywy:

„Do celów niniejszej dyrektywy następujące pojęcia oznaczają:

[...]

h) »dziedzina podlegająca koordynacji«: wymagania ustanowione w systemach prawnych państw członkowskich mające zastosowanie do podmiotów świadczących usługi społeczeństwa informacyjnego lub do usług społeczeństwa informacyjnego, niezależnie od tego, czy mają charakter ogólny, czy zostały przewidziane szczególnie dla nich;

i) koordynowana dziedzina dotyczy wymagań, które muszą być spełnione przez usługodawcę w związku z:

- podjęciem działalności usługowej społeczeństwa informacyjnego, takich jak wymagania dotyczące kwalifikacji, zezwoleń lub zgłaszania,

- prowadzenia działalności polegającej na świadczeniu usług społeczeństwa informacyjnego, takich jak wymagania dotyczące zachowania usługodawcy, wymagania dotyczące jakości lub zawartość usługi, łącznie z mającymi zastosowanie do reklamy i umów, lub wymagania dotyczące odpowiedzialności usługodawcy”.

- 5 Artykuł 3 tejże dyrektywy stanowi:

„1. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby usługi społeczeństwa informacyjnego świadczone przez usługodawcę mającego siedzibę na jego

terytorium były zgodne z przepisami krajowymi stosowanymi w tym państwie członkowskim i wchodzącymi w zakres koordynowanej dziedziny.

2. Państwa członkowskie nie mogą z powodów wchodzących w zakres koordynowanej dziedziny ograniczać swobodnego przepływu usług społeczeństwa informacyjnego pochodzących z innego państwa członkowskiego.

[...]

4. Państwa członkowskie mogą podejmować środki mające na celu odstąpienie od ust. 2 w odniesieniu do określonej usługi społeczeństwa informacyjnego, jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) środki są:

i) konieczne z jednego z następujących powodów:

– porządek publiczny, w szczególności zapobieganie, dochodzenie, wykrywanie oraz ściganie przestępstw, wraz z ochroną małoletnich oraz walką z podżeganiem do nienawiści z powodów rasowych, seksualnych, religijnych oraz narodowościowych, a także z naruszeniem godności człowieka dotyczącymi osób fizycznych,

– ochrona zdrowia publicznego,

– bezpieczeństwo publiczne, łącznie z zapewnianiem bezpieczeństwa narodowego oraz obrony narodowej,

– ochrona konsumentów, łącznie z inwestorami;

ii) podejmowane przeciw określonej usłudze społeczeństwa informacyjnego, która narusza cele określone w i) lub która faktycznie i poważnie grozi naruszeniem tych celów;

iii) proporcjonalne do tych celów;

b) państwo członkowskie przed podjęciem takich środków oraz bez uszczerbku dla postępowania sądowego, łącznie ze wstępną procedurą sądową oraz czynnościami przeprowadzonymi w postępowaniu przygotowawczym:

– zwróciło się do państwa członkowskiego określonego w ust. 1, aby podjęło środki, a państwo to ich nie podjęło lub były one niewystarczające,

– powiadomiło Komisję i państwo członkowskie określone w ust. 1 o zamiarze podjęcia takich środków.

[...]”.

- 6 Zgodnie z art 14 ust. 3 dyrektywy 2000/31, mającym zastosowanie w przypadku świadczenia usługi społeczeństwa informacyjnego polegającej na przechowywaniu informacji przekazanych przez usługobiorcę:

„3. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na możliwość wymagania od usługodawcy przez sądy lub organy administracyjne, zgodnie z systemem prawnym państw członkowskich, żeby przerwał on naruszenia prawa lub im zapobiegł oraz nie ma wpływu na możliwość ustanowienia procedur regulujących usuwanie lub uniemożliwianie dostępu do tych informacji przez państwa członkowskie”.

- 7 Zgodnie z brzmieniem art. 15 ust. 1 dyrektywy 2000/31:

„1. Państwa członkowskie nie nakładają na usługodawców świadczących usługi określone w art. 12, 13 i 14 ogólnego obowiązku nadzorowania informacji, które przekazują lub przechowują ani ogólnego obowiązku aktywnego poszukiwania faktów i okoliczności wskazujących na bezprawną działalność”.

- 8 Zgodnie z motywem 26 dyrektywy 2000/31:

„Państwa członkowskie mogą, zgodnie z warunkami ustanowionymi w niniejszej dyrektywie, stosować swoje krajowe przepisy prawa karnego oraz postępowania karnego, aby podjąć wszelkie środki dochodzeniowe i inne konieczne dla wykrycia i ścigania przestępstw, tak, żeby nie było potrzeby powiadamiania o tych środkach Komisji”.

- 9 Zgodnie z jej motywem 47:

„Państwa członkowskie nie mogą nakładać na usługodawców obowiązku nadzoru jedynie w odniesieniu do obowiązków o charakterze ogólnym. Nie dotyczy to obowiązków nadzoru mających zastosowanie do przypadków szczególnych oraz, w szczególności, nie ma wpływu na decyzje władz krajowych podjęte zgodnie z ustawodawstwem krajowym”.

- 10 Wreszcie, zgodnie z jej motywem 48:

„Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na możliwość państw członkowskich wymagania od usługodawców przechowujących informacje przekazywane przez usługobiorców, zachowania określonej w prawie krajowym należytej staranności, jakiej można od nich w sposób uzasadniony oczekiwać, w celu wykrywania i zapobiegania niektórym rodzajom bezprawnej działalności”.

Powołane przepisy prawa krajowego

- 11 Artykuł L. 130–11 kodeksu drogowego wprowadza mechanizm przewidujący możliwość zakazania podmiotom świadczącym elektroniczne usługi pomocy w prowadzeniu pojazdów lub usługi nawigacji geolokalizacyjnej retransmitowania za pośrednictwem takiej usługi informacji przekazywanych

przez jej użytkowników, dotyczących określonych kontroli drogowych, ponieważ ich retransmisja może umożliwić innym użytkownikom uchylenie się od tych kontroli drogowych. Rozpatrywane kontrole drogowe są wymienione enumeratywnie i dotyczą względów związanych nie tylko z bezpieczeństwem drogowym, ale także z czynnościami policji w przypadku ścigania sprawców poważnych przestępstw.

- 12 Artykuł L. 130–12 kodeksu drogowego przewiduje kary mające zastosowanie w przypadku naruszenia obowiązków związanych z zakazem retransmisji.
- 13 Dekret nr 2021–468 z dnia 19 kwietnia 2021 r. (zaskarżony dekret) ustanawia szczegółowe zasady stosowania art. L. 130–11 kodeksu drogowego, w szczególności w zakresie określenia dróg lub odcinków dróg, których dotyczy zakaz, sposobów komunikacji z operatorami elektronicznych usług pomocy w kierowaniu pojazdami lub usług nawigacji geolokalizacyjnej w celu wdrożenia tego zakazu, a także środków mających na celu zapewnienie poufności informacji przekazywanych tym operatorom.

Argumenty stron

A. Coyote System

- 14 Spółka Coyote System utrzymuje, że określony w zaskarżonym dekrete przepis zakazujący retransmitowania narusza cele dyrektywy 2000/31. Twierdzi, że zaskarżony dekret narusza dyrektywę 2000/31, ponieważ, po pierwsze, przed jego wprowadzeniem nie przeprowadzono postępowania przewidzianego w art. 3 tej dyrektywy, a przy tym nakłada na operatorów mających siedzibę poza Francją przepisy ograniczające ich swobodę świadczenia usług z naruszeniem tego artykułu, po drugie zaś, nakłada na nich ogólny obowiązek nadzorowania przekazywanych przez nich informacji, który jest sprzeczny z art. 15 tej dyrektywy.

B. *Ministre de l'Intérieur et des outre-mer*

- 15 *Ministre de l'Intérieur et des outre-mer* (minister spraw wewnętrznych i terytoriów zamorskich) wnosi o oddalenie skargi. Minister twierdzi, że podniesione zarzuty są bezzasadne.

Uzasadnienie odesłania

- 16 W wyroku z dnia 9 listopada 2023 r., *Google Ireland i in.* (C-376/22, EU:C:2023:835), Trybunał uznał w pkt 42–44 tego wyroku, że „dyrektywa 2000/31 opiera się [...] na stosowaniu zasad nadzoru w państwie członkowskim pochodzenia i wzajemnego uznawania, w związku z czym w ramach dziedziny podlegającej koordynacji określonej w art. 2 lit. h) tej dyrektywy usługi

społeczeństwa informacyjnego są regulowane wyłącznie w państwie członkowskim, na którego terytorium mają siedzibę podmioty świadczące te usługi”, i wyciągnął stąd wniosek, iż „[w] konsekwencji, po pierwsze, zadaniem każdego państwa członkowskiego mającego status państwa członkowskiego pochodzenia usług społeczeństwa informacyjnego jest uregulowanie tych usług i w związku z tym ochrona celów interesu ogólnego wymienionych w art. 3 ust. 4 lit. a) ppkt (i) dyrektywy 2000/31”, a „po drugie, zgodnie z zasadą wzajemnego uznawania każde państwo członkowskie mające status państwa członkowskiego przeznaczenia usług społeczeństwa informacyjnego ma za zadanie nie dopuścić do ograniczania swobodnego przepływu tych usług poprzez wymagania, aby wchodzące w zakres koordynowanej dziedziny dodatkowe zobowiązania, które państwo to przyjęło, były przestrzegane”. Z tych względów Trybunał orzekł w pkt 60, że „art. 3 ust. 4 dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że generalne i abstrakcyjne środki dotyczące określonej, opisanej w sposób ogólny kategorii usług społeczeństwa informacyjnego, mające zastosowanie bez rozróżnienia do każdego podmiotu świadczącego usługi tej kategorii, nie wchodzą w zakres pojęcia »środków podejmowanych przeciw określonej usłudze społeczeństwa informacyjnego« w rozumieniu tego przepisu”.

- 17 Rozstrzygnięcie w przedmiocie zarzutów podniesionych przez spółkę Coyote System zależy od odpowiedzi, jakie zostaną udzielone na przedstawione poniżej pytania prejudycjalne. Conseil d’État (rada stanu) uściśla, że pytania te są decydujące dla rozstrzygnięcia zawisłego przed nią sporu i odznaczają się wysokim stopniem trudności.

Pytania prejudycjalne

- 18 Conseil d’État zawiesza postępowanie w przedmiocie skargi wniesionej przez spółkę Coyote System do czasu wydania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzeczenia w przedmiocie następujących pytań:
- a) czy nałożony na operatorów elektronicznych usług pomocy w kierowaniu pojazdami lub usług nawigacji geolokalizacyjnej zakaz retransmitowania za pomocą tych usług wszelkich komunikatów lub informacji nadawanych przez użytkowników, które mogą pozwolić innym użytkownikom na uniknięcie określonych kontroli drogowych, należy uznać za część „dziedziny podlegającej koordynacji” w rozumieniu dyrektywy 2000/31/WE, mimo że chociaż dotyczy on wykonywania działalności polegającej na świadczeniu usługi społeczeństwa informacyjnego, ponieważ odnosi się do zachowania usługodawcy, jakości lub treści usługi, to nie dotyczy on jednak siedziby usługodawców, informacji handlowych, umów zawieranych drogą elektroniczną, odpowiedzialności pośredników, kodeksów postępowania, pozasądowego rozstrzygania sporów, środków prawnych ani współpracy między państwami członkowskimi, a zatem nie dotyczy żadnej z kwestii objętych przepisami harmonizującymi zawartymi w rozdziale II tej dyrektywy?

b) czy zakaz retransmisji, którego celem jest w szczególności uniknięcie sytuacji, w której osoby poszukiwane za przestępstwa lub czyny niedozwolone lub które stanowią zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego mogą uniknąć kontroli drogowych, wchodzi w zakres wymogów dotyczących wykonywania działalności polegającej na świadczeniu usług społeczeństwa informacyjnego, których to wymogów państwo członkowskie nie może nałożyć na usługodawców pochodzących z innego państwa członkowskiego, mimo że motyw 26 dyrektywy precyzuje, iż dyrektywa ta nie pozbawia państw członkowskich możliwości stosowania ich krajowych przepisów prawa karnego oraz postępowania karnego, aby podjąć wszelkie środki dochodzeniowe i inne konieczne dla wykrycia i ścigania przestępstw?

c) czy art. 15 dyrektywy 2000/31/WE, który zakazuje nałożenia na podmioty świadczące usługi, o których mowa w tym artykule, ogólnego obowiązku w zakresie nadzoru, poza obowiązkami mającymi zastosowanie do przypadków szczególnych, należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie stosowaniu przepisu, który ogranicza się do ustanowienia możliwości nałożenia na operatorów elektronicznych usług pomocy w kierowaniu pojazdami lub usług nawigacji geolokalizacyjnej obowiązku niedokonywania w określonym przypadku retransmisji w ramach tej usługi niektórych kategorii komunikatów lub informacji, bez konieczności zapoznania się w tym celu przez operatora z ich treścią?

DOKUMENT PRZECHWYCONY